

Men jeg mener grundlæggende, at det enkelte individ selv skal have muligheden for at vælge, om man ønsker at være en del af den fagforening eller man ikke ønsker det. Det er ganske grundlæggende for os, og derfor er det her også et meget væsentligt forslag for os.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er den næste ordfører fru Charlotte Fischer.

Charlotte Fischer (RV):

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fastslog den 11. januar i år, at eksklusivbestemmelserne ikke falder i tråd med artikel 11 i menneskerettighedskonventionen. Derfor skal de nu forbydes, og det har regeringen taget skridt til.

Samtidig tager regeringen med det her lovforslag skridtet videre og forbyder krav om foreningsmedlemskab inden for en række liberale erhverv på sundhedsområdet.

Vi synes, at det er det helt rigtige skridt at tage. Ingen bør tvinges ind i en forening. Man kan jo i virkeligheden sige, at det strengt taget er en grov amputation af begrebet foreningsfrihed, hvis man bliver tvunget ind i en forening. Og hvis jeg endelig skulle sige noget negativt om det her, er det, at vi ikke har gjort det for længst.

Kl. 12.30

Nu er der nogle gode, pragmatiske, praktiske grunde til, at vi ikke har gjort det. Hele praksis-sektoren inden for sundhedsvæsenet er jo bygget op på overenskomster; det gælder for en række grupper, praktiserende læger, tandlæger, fysioterapeuter, kiropaktorer og psykologer, og nu får de altså mulighed for at være dækket ind af overenskomsten uden at skulle være medlem af deres respektive foreninger.

Det er klart, at det system, vi har haft hidtil, har haft en hel masse fordele. Det har sikret ensartede vilkår for alle, der praktiserer, men først og fremmest har det sikret en tryghed og sikkerhed, høj kvalitet set med patienternes briller på.

Nu står vi så med det her lovforslag, og vi mener, at man godt kan begge dele. Man kan både sikre friheden for de her sundhedspersoner og sikre kvaliteten og trygheden for patienterne. Vi synes derfor, at det er godt, at praktiserende sundhedspersoner, læger, tandlæger osv. fremover får mulighed for at tilslutte sig overenskomsterne uden at være medlem af en forening.

Der er oven i købet en række positive sideeffekter. F.eks. bliver der peget på, at også offent-

ligt ansatte tandlæger fremover vil kunne gå ind og være en del af tandlægevagten. Det er faktisk et fremskridt, i og med at der er en række amter, hvor der slet ikke er tandlægevagt, fordi det ikke er til at få nogen tandlæger til det.

Det store spørgsmål er, mener vi, om det her lovforslag ikke bare sikrer en formel foreningsfrihed, men også sikrer den reelt; det handler om pengene og gebyrerne. Hvis man skulle være djævelens advokat, kunne det jo ende med, at det blev en dyr fornøjelse at stå uden for en forening, og i hvert fald blev det måske på alle mulige måder en større fordel at være med.

Derfor har vi faktisk en række spørgsmål, som vi vil stille i forbindelse med udvalgsbehandlingen, for hvis man igen tager djævelens briller på – hvis man har sådan nogen – er sagen vel, at de her overenskomstparter vel egentlig godt kunne have en fælles interesse i at sætte de her gebyrer temmelig højt. Og der mener jeg ikke man kan læse af lovforslaget, at der er særlig meget beskyttelse at hente for ikkemedlemmerne.

Det eneste, der står i bemærkningerne, er, at gebyret skal dække en forholdsmæssig andel af de omtalte omkostninger, men hvad er »forholdsmæssig«? Og hvad er det helt præcis for ydelser, som ikkemedlemmer skal betale for, fordi de bliver stillet til deres rådighed?

Hvis man læser høringssvarene, er der i hvert fald delte meninger. Der er flere, der slår til lyd for, at det ikke kun er de omkostninger, der er forbundet med det direkte forbrug for den enkelte sundhedsperson, men at det også er f.eks. analyse- og kommunikationsarbejde, man skal betale for.

Vi synes overordnet, at vi skal se på, om der ikke er brug for en stærkere garanti for, at det her bliver en reel valgfrihed, og at det i hvert fald bliver rimeligt set også fra ikkemedlemmernes side. En mulighed kunne jo være, at man gik ind og satte nogle mere konkrete lofter for, hvor meget det enkelte ikkemedlem kan risikere at betale i gebyrer.

Under alle omstændigheder synes vi, det bliver vigtigt at holde øje med, hvordan hele det her udvikler sig. Vi skal sikre, at der er fuldstændig åbenhed om, hvor meget ikkemedlemmer betaler for hvad. Statens repræsentant i Lønnings- og Takstnævnet vil, sådan som jeg læser lovforslaget, kunne trække i nødbremsen og underkende et gebyr, men hvad sker der så? Det er vi faktisk lidt i tvivl om.